

Concurso de Traballos por Proxectos 2022-23

TECENDO IDENTIDADE(S) NA II REPÚBLICA

Código:15015743

Centro: IES ARCEBISPO XELMÍREZ I

Localidade: SANTIAGO DE COMPOSTELA

Provincia: A CORUÑA

1.- INTRODUCCIÓN

O obxectivo principal da Biblioteca do IES Xelmírez I despois da pandemia foi o de recuperar un espazo que consideramos clave na vida do alumnado. Os esforzos destes dous cursos tiveron como finalidade convertela nun punto de encontro entre alumnado, profesorado e familias, que facilitase a aprendizaxe, a creatividade, o traballo colaborativo e dinamizase a vida cultural do centro. Así mesmo, respondendo aos obxectivos do Plan LÍA, procuramos desenvolver as alfabetizacións múltiples e deseñar programas para a mellora da competencia ALFIN e AMI.

É esta a razón pola que deseñamos un PDI que integrase a maioría do profesorado e a totalidade do alumnado de ESO e Bacharelato, que se deu a coñecer no 1º claustro do mes de setembro (explicamos o calendario e organización no punto 3: Proceso).

O período histórico abordado permitíanos conectar cos contidos curriculares de todas as materias e, ademais, seguindo os preceptos da Institución Libre de Enseñanza: educar na coeducación e no respecto pola muller; fuxir do exame teórico, do libro de texto e da lección maxistral, convertendo o alumnado no centro da aprendizaxe; así como educar unha cidadanía crítica e conectada

con problemas reais da sociedade. Saber quen fomos

para poder entender o que somos.

Cada unha das 25 persoas docentes implicadas no proxecto desenvolveu [contidos](#), estándares de aprendizaxe e [criterios de avaliación](#) establecidos nas correspondentes programacións de aula. Todas as materias reforzaron as competencias clave para o desenvolvemento individual e social do noso alumnado. Así:

Competencia dixital (CD). Na inmensa maioría das actividades, o alumnado tivo que buscar, seleccionar información e transformala en coñecemento, crear, presentar e publicar contidos empregando as TIC's como ferramenta: usando Google earth, Google maps, Genially, Canva, Clipchamp...

Competencia en comunicación lingüística (CL). En todas as actividades do proxecto se reforzou a competencia escrita e/ou a oral, preferentemente esta última e maioritariamente en galego, feito moi necesario nun centro urbano como o noso; pero tamén nas demais linguas que se imparten no Xelmírez I: alemán, inglés, francés, portugués e castelán.

Competencias Sociais e Cívicas (CSC). O coñecemento crítico dos conceptos de democracia, xustiza, igualdade, cidadanía e dereitos humanos e cívís traballouse en todas as materias. Outro tanto ocorre coa competencia social, na que se analizaron de maneira crítica os códigos de conduta, as tensións e procesos de cambio social, a igualdade entre homes e mulleres e a relación entre sociedade e cultura (Xelminovas Feminista, Mujeres Libres, Do local ao social...)

Sentido da iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE). Competencia requirida de xeito transversal en todas as actividades do proxecto, xa que o alumnado traballou practicamente sempre en grupo e iso implicaba procesos de planificación e toma de decisións.

Conciencia e expresións culturais (CCEC). O

desenvolvemento desta competencia implica actitudes e valores persoais de interese e respecto polas diferentes manifestacións culturais e pola conservación do patrimonio, incorporada en actividades como *O que nos contan os carteis, Generation Wir, Um sonho compartido...*

Aprender a aprender (CAA). A motivación do alumnado e a súa implicación activa foi un ingrediente fundamental para sacar adiante este ambicioso PDI. O traballo cooperativo por grupos, xestionando os tempos e a información de maneira eficaz, permitiulle ao alumnado aprender dun xeito cada vez máis autónomo.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CCMCT). A comprensión do mundo utilizando os métodos científicos, así como a explicación da contorna natural e social, empregando un conxunto de coñecementos e tecnoloxías foi o labor desempeñado durante todo o curso na Aula Bosque e na Aula Río (A escola da vida), así coma nas aulas de Xeografía (emulando os cadernos de Xeografía da II República).

2.- OBXECTO

Aínda que o noso alumnado ten a sorte de medrar e formarse nunha sociedade aberta, plural e democrática, nas aulas o concepto da **identidade**, tanto dende o punto de vista persoal coma social e cultural, queda moitas veces diluído ou tratado dende un único punto de vista.

Foi esa a razón pola que o curso pasado decidimos botar a andar dende a biblioteca un proxecto integrador que acompañase e guiase o noso alumnado na construción da súa identidade persoal, social e cultural, e naceu Tecendo Identidade(s).

Este tema paraugas que nos permitiu acoller iniciativas de moitas materias diferentes resultaba, por veces, amplo de máis; cumpría acoutalo a un

período concreto. Pensamos en Tecendo Identidade(s)

na II República, por ser este un período de reinvención e nacemento de novas identidades, de importantes avances científicos e sociais, no que cultura e muller ocupan un lugar central; un espazo esencial para a aprendizaxe da cidadanía democrática.

Había aínda unha razón máis: queríamos render homenaxe a un período histórico no que se fai un esforzo moi importante por transmitir o potencial revolucionario e universalizador da cultura e no que as bibliotecas ocupan un lugar central como elemento dinamizador.

3.- PROCESO

Acordamos as liñas xerais do noso PDI no mes de xuño de 2022, e deixamos listo o [tríptico informativo](#) que se entregou ao profesorado no 1º claustro do mes de setembro.

Retomouse o [tema na 1ª CCP](#) do curso. Ademais, coa axuda do equipo directivo, trasladamos información boca a boca á práctica totalidade dos docentes (somos un centro con moitísimos proxectos distintos en marcha, polo que conseguir profesorado para outro máis non era tarefa fácil).

Deseñouse cartalaría para anunciar as reunións e fóronse realizando xuntanzas informais co profesorado implicado ao longo de todo o curso co fin de detectar necesidades e ver a evolución do proxecto. Houbo, asemade, tres xuntanzas grupais en horario de tarde, nas que contamos co asesoramento da [Cooperativa Gyngko](#), especializada en Comunicación e Educación. O 1º trimestre, tal como adiantamos ao comezo de curso, foi de organización e os dous seguintes de desenvolvemento e exposición final. Se ben algunhas persoas, que coñecían a dinámica do PDI por ter participado o curso pasado, iniciaron xa o traballo co alumnado no 1º trimestre.

4.- DOCUMENTACIÓN

- [Tríptico informativo](#) que se entregou ao profesorado no 1º claustro do mes de setembro.
- [Documento compartido de Drive](#) para o profesorado
- [Información sobre PDI](#)
- [Documentación sobre narrativas dixitais](#)
- [Cadro- resumo estado dos proxectos](#) no mes de xaneiro
- [Cartelaría anunciando reunións. Outro exemplo](#)
- [Material elaborado para a alfabetización dixital](#)
- Algún modelo de presentación ao alumnado: [Tecendo os fíos da memoria](#) (2º Bac). [Xogamos a estar vivas?](#) (2º ESO), [Aula bosque e Aula río](#) (1º Bach), [Atlantismo](#) (4º ESO).
- [Plotter xigante colgado no corredor central que dá conta dos proxectos e dos departamentos implicados.](#)

5.- TAREFAS

Alemán: Generation Wir

Google earth foi a ferramenta empregada polo alumnado de alemán para deseñar un mapa interactivo que recolle as influencias da intelectualidade alemá nos membros da Xeración Nós.

Bioloxía: A escola da vida

Traballo realizado ao longo de todo o curso na Aula Bosque (carballeira de S. Lourenzo) e na Aula Río (Sarela), polo alumnado de 4º ESO e 1º Bacharelato. Eles e elas abren a cápsula do tempo da Escola da II República e descubren os “principios dunha nova pedagogía” vixente na actualidade: educación científica, física e emocional, formación da cidadanía, espírito crítico, creatividade e traballo cooperativo.

Neste contexto, desenvolven actividades segundo o modelo de pedagogía ao aire libre. Empregan a natureza como medio de aprendizaxe para descubrir a

estrutura e dinámica dos ecosistemas e analizar o

noso papel como parte destes (os servizos ecosistémicos, impactos e restauración). Asemade, empregan a metodoloxía científica como complemento ás investigacións no laboratorio e pescudan a importancia da Ciencia na II República. Os produtos realizados son múltiples: vídeo, infografía, exposición, materiais artesanais...

Debuxo Artístico: O que nos contan os carteis

Nas aulas de Debuxo Artístico analizáronse carteis da época para estudar a tipografía, a composición e as técnicas do estilo modernista e vangardista. Tamén se revisou a información que achegaban sobre este período histórico: o Estatuto de Autonomía, as festas populares... Nun segundo momento, o alumnado reproduciu esta cartellaría e posteriormente realizou bocexos ilustrativos do noso PDI reproducindo o aprendido: tipografías, composición, cores...

Economía: Do local ao social

Traballo de investigación realizado nas aulas de 1º de Bacharelato. O alumnado, organizado en grupos de traballo, recompilou información nas fontes do Arquivo Histórico Universitario que contén as Actas e Bandos da Corporación Municipal do período 1931- 1936. Nel abórdase a política social desenvolvida polo Concello de Santiago durante a II República, especialmente nas cuestións educativas e no ámbito hixiénico-sanitario. O obxectivo último era que o alumnado coñecese como dende as institucións públicas se poden corrixir as carencias e os desequilibrios sociais da cidadanía.

EDL e grupo de teatro *Vai no dentista*

O 21 de xuño fixemos unha “exposición universal” de todos os produtos do noso PDI. O grupo de teatro foi o encargado de presentar a actividade desenvolvida por cada un dos departamentos. Así mesmo, dúas alumnas

puxeron en escena un fragmento modificado de

Victoria viene a cenar, escrito pola autora Olga Minguez Pastor, que reproduce o debate polo voto feminino entre Clara Campoamor e Victoria Kent.

Educación Física: O deporte primeira arma feminista

Dende Educación Física realizouse unha análise da documentación que puxo en valor a materia neste período: a loita pola adquisición dun status profesional e polo recoñecemento da Educación Física dentro do currículo educativo.

Obxectivo non menos importante có anterior foi o de descubrir o proceso de emancipación feminina e asistir ao desenvolvemento da “muller moderna”, definido pola súa incorporación ao mundo cultural, profesional e deportivo. O traballo deu visibilidade ás mulleres que foron pioneiras no deporte galego servindo de referente para outras moitas.

Filosofía e Historia: A escola da II República

A reforma educativa da II República tentou ser un avance na educación, na cultura e na integración do mundo rural, das clases urbanas desfavorecidas e da muller. Esforzouse por democratizar e poñer a España ao nivel doutros países europeos da época. O seu obxectivo prioritario foi erradicar o analfabetismo e levar a luz da razón e do coñecemento a toda a poboación, rompendo co monopolio educativo da igrexa católica.

O alumnado de 4º da ESO pretende desta maneira contextualizar a filosofía e os valores que inspiran a nosa escola do século XXI. Todo o alumnado participa na investigación, elaboración do guión, gravación e montaxe dun vídeo divulgativo.

Francés: II República e III République française- connexions

O alumnado de 2º ESO realiza infografías sobre dúas galegas imprescindibles neste período: María Casares e Araceli González. En 3º ESO investiga sobre material gráfico da época: xornais, revistas, cartelaría, libros... e realiza

“collages” que dan conta do apoio de Francia á

República Española e establecen conexións entre ambas.

Galego

O alumnado investigou nomes (sobre todo, de mulleres) e lugares emblemáticos, moitas veces esquecidos, da Compostela republicana. Nunha primeira fase, as alumnas e alumnos de 1º e 2º BAC realizaron un traballo de investigación que derivou en producións audiovisuais (máis de 100) acerca de diferentes puntos de referencia e persoeiros emblemáticos para explicar a súa historia e a relevancia. O alumnado de 1º BAC realizou 40 entrevistas a persoas expertas neste período republicano e expuxo nas aulas de 2º ESO algúns dos seus traballos. Isto serviu de introdución para que o alumnado de 2º ESO elaborase infografías e vídeos divulgativos sobre mulleres relevantes en distintos ámbitos, así como o telexornal Xelminovas feminista.

Imaxe e Son

O alumnado de Bacharelato na materia optativa de audiovisual investiga sobre a importancia do cinema neste momento e realiza catro curtametraxes: Misións Pedagóxicas, Díaz Baliño, Isabel Ríos, Rodríguez Cadarso.

Inglés: Atlantismo. Influencia de Irlanda na Xeración Nós

As materias de alemán, inglés, portugués e francés abordaron o afán europeizador da Xeración Nós. Dende inglés, o labor de investigación plasmouse en distintas presentación de aula, así como en 20 carteis que conforman unha exposición na que se analizan a relación Galicia-Irlanda a comezos de século. Neles establécense estes vínculos que permiten ver como a admiración que os membros da Xeración Nós sentían por Eirín guiará os esforzos na reivindicación da identidade galega e na posterior redacción dun Estatuto de Autonomía.

Orientación: O ensino na II República (exposición)

Elaboración dun cuestionario para o visionado da exposición *O ensino na II República*, que foi visitada por todo o alumnado da ESO.

Como tarefa final e co fin de afianzar coñecementos, realizouse un *kahoot*.

Portugués: Um sonho compartido

O alumnado de portugués, 2º Idioma, procurou información sobre as relacións entre personalidades do galeguismo e da intelectualidade portuguesa durante a II República. As fontes de información foron xornais e revistas da época que recollían encontros, contactos e participación en organismos de ambos países. O traballo, realizado en pequeno grupo de 2 ou 3 alumnos e alumnas, analizou máis dunha ducia de personalidades portuguesas que mantiveran contacto con intelectuais galeguistas na procura da irmandade lingüística e cultural galego-portuguesa por volta do período histórico da II República Española. O resultado final da investigación plásmase nun libro dixital.

Lengua Castellana: Mujeres libres

Entre 1936 e 1938 viron a luz 13 números da revista *Mujeres Libres*, creada por Amparo Poch, Lucía Sánchez Saornil e Mercedes Comaposada. Nela publicaban artigos de todo tipo dirixidos ás mulleres. Baseándonos na lectura destas publicacións, o alumnado de 3º ESO e o de agrupamento deste nivel converteu a aula nun taller de redacción, selección, lectura e edición, publicando finalmente o nº 14 desta revista.

Química: A luz invisible de Dorotea Barnés

A Institución Libre de Enseñanza promoveu o acceso da muller á ciencia e creou bolsas de estudo que o facilitasen. Das carreiras das 36 mulleres científicas -dun total de 158 investigadores no centro máis prestixioso do momento- nada se soubo ata épocas recentes. Recuperar a figura de Dorotea Barnés, unha extraordinaria científica e espectroscopista, e doutras mulleres

que seguiron os seus pasos foi o obxectivo do traballo

desenvolvido polo alumnado de 1º Bacharelato. O resultado da súa investigación plásmase nun vídeo: *Trala luz invisible de Dorotea Barnés*, que resultou finalista no I Concurso Mujeres en Química, convocado pola Asociación de Químicos e o Ilustre Colegio de Químicos de la Comunidad Valenciana.

A investigación complementouse coa elaboración de infografías sobre outras científicas da II República.

Xeografía: Emulando os cadernos escolares da II República

A publicación dos cadernos escolares da II República elaborados polo mestre de Teo, Bernardo Mato, asasinado en 1936, foi o punto de partida do noso traballo. Bernardo, incorporando á súa didáctica os principios pedagóxicos da II República, optou polo emprego sistemático do caderno no “quehacer del alumnado, pois a través deles “el niño trabaja en lugar de escuchar discursos”. Fuxir das ferramentas dixitais e volver ao traballo analóxico e manual, ao tempo que se centra o proceso de ensino-aprendizaxe no alumno/a, foi o eixo destes cadernos escolares nos que a través dunha serie de debuxos guiados pola profesora se traballaron distintos aspectos curriculares da materia de xeografía como as formas de relevo continental e costeiro, o sistema solar, as capas da xeosfera, a realización de altimetrías ou perfís tipográficos...

Alemán	Sagrario Torrado	4º ESO, 1º Bach	Atlantismo: Generation Wir Mapa interactivo realizado con Google earth
Biloxía	Rosa Blanco	4º ESO, 1º Bach	A escola da vida Infografías , cápsula do tempo , materiais cápsula do tempo cadernos de Ciencias , produtos audiovisuais , exposicións ... Múltiples traballos

Debuxo Artístico	Natalia Val	2º Bach	O que nos contan os carteis Reproducción de cartelería da época e deseño de carteis para o noso proxecto
Economía	Andrés Fariña	1º Bach	Do local ao social (Libro dixital)
Educación Física	Juan Oruezabala Antonio González	Todos os niveis	O deporte: primeira arma feminista Traballos de investigación na aula, presentacións e xogo interactivo As Hockeywomen dos anos 30
EDL e Grupo de Teatro	Sagrario Torrado Daniel Baamonde	4º ESO	Representación teatral
Francés	Rosaura Rodríguez	2º e 3º ESO	II República e III République française- connexions Collage, infografías
Lingua Galega	Alexandra Pacheco Carme Moure Olga Iglesias	2º ESO 1º Bach 2º Bach	Xogamos a estar vivas? Xelminovas feminista (Telexornal) 40 Entrevistas (só subimos ás redes unha mostra reducida: Encarna Otero , Victor Santidrián , Aurora Marco , Roberto Aboal , Sabela Hermida , Manuel Calvelo , Margarita Ledo , Carme Vidal ...); Infografías 17 mulleres galegas roteiro virtual ; vídeos divulgativos: Irmáns Fandiño R. , Café Derby , I República Galega , R.Cadarso , (máis de 100), o de María Miramontes foi gañador do certame de Cinema Escolar Olloboi , na categoría de divulgación; presentacións;

			explicacións do alumnado de 1º bacharelato nas aulas de 2º ESO.
Imaxe e Son	Ricardo Spencer	2º Bach	Republicurtas Díaz Baliño , Isabel Ríos , Rodríguez Cadarso e Misións Pedagóxicas
Inglés	Rodrigo Ruíz	4º ESO	Atlantismo: relación entre Galicia e Irlanda a comezos do séc. XX Photocall Atlantismo e exposición de 20 carteis que conforman unha exposición. traballos de investigación de aula.
Orientación	Aurora Pérez Carmela Murcia Natalia Rodríguez	1º, 2º, 3º ESO	Exposición: O ensino na II República , cuestionario para o seu visionado e organización dos grupos. kahoot
Portugués	Manuel Portas	1º Bach	Um sonho compartilhado Ebook
Lengua Castellana	Carolina Bret	3º ESO	Mujeres libres Edición, realizada polo alumnado, do nº 14 da Revista Mujeres Libres
Química	Isabel Blanco	4º ESO	A luz invisible de Dorotea Barnés Vídeo divulgativo que resultou finalista nacional Científicas da II República, trala luz invisible de Dorotea Barnés Infografías de mulleres científicas
Historia e Filosofía	Nieves López Ana Riveiro Berta Mata	4º ESO	A escola da II República Vídeo divulgativo
Xeografía	Raquel Iglesias	1º ESO	Emulando os cadernos de Xeografía da II República Elaboración dos nosos propios

Houbo ademais outras actividades ao longo do curso coas que, dende a Biblioteca, se procurou afondar neste período histórico. Así, foron obras de lectura dos nosos clubs: [O lapis do carpinteiro](#), no que se puxo en relación a versión literaria e a cinematográfica. Tamén [Los surcos del azar](#), que foi lectura do Club de Banda Deseñada.

Por outra banda celebramos o [Día da República](#). “Sea el libro nuestro mejor amigo” rezaba un dos preciosos carteis que se fixeron durante a II República para fomentar a lectura; con el, e con outros 20 máis que promovían a necesidade de ler, fixemos unha exposición na entrada do centro. Na mesa que os acollía formamos a bandeira republicana con publicacións da nosa Biblioteca.

[O 21 de xuño demos a coñecer todo o traballo desenvolvido durante o curso](#) no noso PDI, con presentación do proxecto a cargo do grupo de teatro, dramatización da disputa do voto feminino, presentación do nº 14 de Mujeres Libres e do telexornal feminista Xelminovas. Posteriormente, [facíase un percorrido guiado cos grupos de ESO](#) polas dependencias da biblioteca que albergaban o resto dos traballos. Así mesmo, pasouse a todo o profesorado unha relación dos produtos audiovisuais realizados para visualizalos nesa última xornada do curso escolar.

6.- RECURSOS

Contamos este curso con 10 computadores novos na Biblioteca, que dadas as dificultades do noso centro (2 aulas de Informática para o conxunto do alumnado), foron indispensables para levar a cabo o labor de investigación.

Estableceuse un calendario semanal, depositado en bedelería, no que había que anotarse e reservar horario previamente; para o seu uso tiña prioridade o profesorado e alumnado participante no PDI. Tamén contamos con dous micros

de solapa que se empregaron nas gravacións

audiovisuais.

Así mesmo resultaron moi útiles as instalacións do Polo Creativo para a gravación do Telexornal, as curtametraxes e os offs de moitos produtos audiovisuais.

Ademais da bibliografía que figura a seguir, empregáronse moitos outros recursos que cada docente seleccionaba para o seu alumnado, tal como pode verse nos [documentos de mostra que xuntamos anteriormente](#).

- Iglesias, A., Grandío, E: *O soño roto. Educación, sociedade e Política na Compostela Republicana*. Ed. Concello de Santiago (material pasado na reunión inicial a todo o profesorado participante no PDI).
- Otero, Encarna: *Mulleres en Compostela. Elas tamén contaron*, Ed. El Patito
- Mínguez, O., *Victoria viene a cenar*. Ed. Ediciones Irreverentes
- *Constitución de la República Española 1931*. Ed. Independently published
- Magallón, C., *Pioneras españolas en las Ciencias*. Ed. Consejo Superior de Investigaciones Científicas
- Ouro D., *¿Qué fue la Segunda República? Nuestra historia contada a los jóvenes*. Ed. Akal
- Paz, M., Santidrián, V., *Os cadernos escolares da II República*. Ed. Alvarellos
- Roca, P., *La Nueve. Les Républicains espagnols qui ont libéré Paris*. Ed. Delcourt
- Rodríguez, E., *A época da II República vista por Carlos Maside*. Ed. Xunta de Galicia
- *A memoria das mulleres. Homenaxe á escola represariada polo franquismo*. Ed. Concello de Pontevedra
- Revista Mujeres Libres. Solidaridad Obrera
- [La Educación Física durante la II República Española. Una visión avanzada de la Educación Contemporánea. El Institut Escola de la Generalitat.](#)
- [A Coruña das mulleres](#)
- [Album de mulleres](#), Consello da Cultura Galega
- Exposición Las misiones pedagógicas 1931-36

- Keating E.F. (1990), *Afinidades Culturais entre Galicia e*

Irlanda, Vigo, Galaxia

7.- IMPLICACIÓN

A implicación da comunidade educativa foi masiva. Participaron 16 departamentos, dun total de 21 departamentos que imparten clase en diúrno (81%). Ademais, contamos coa participación do grupo de teatro *Vai no dentista* e coa colaboración estreita do EDL e do Equipo de Igualdade durante todo o proceso.

Participaron todos os niveis de ESO e Bach de diúrno, un total de 552 alumnos/as, e- tal como se detallou anteriormente na descrición das actividades e dos produtos- todos os cursos abordaron o PDI dende máis dunha materia.

8.- DIFUSIÓN

Somos moi activos nas redes. A Biblioteca conta con tres canles de comunicación social e cunha actividade practicamente diaria en todas elas:

Blog, Instagram e Facebook, ademais dunha canle propia de Youtube.

Das 173 entradas publicadas este curso no Blog e no Facebook, a inmensa maioría teñen por finalidade divulgar actividades dos clubs de lectura ou de Tecendo Identidade(s). Outro tanto ocorre coas máis de 112 entradas subidas este curso a Instagram. Así como o roteiro virtual de Google Maps.

Dentro do centro, contamos á entrada cun espazo propio para divulgar actividades da Biblioteca, entre elas as de Tecendo Identidade(s). Ademais, colocamos cartalaría nas principais dependencias, así como un plotter xigante que dá conta dos traballos realizados e dos departamentos implicados.

9. AVALIACIÓN

A avaliación que facemos do proxecto é moi positiva, tal como pode deducirse da calidade e cantidade de produtos elaborados. Cada un dos traballos foi

avaliado na súa respectiva materia, a través de

rúbricas, listas de cotexo, autoavaliación... e repercutiu na nota do curso, segundo a porcentaxe establecida polo profesorado en cadansúa programación.

O feito de ser o segundo ano que levabamos a cabo o PDI, facilitou o proceso para nós e para o conxunto do profesorado que xa participara anteriormente e/ou coñecía o *modus operandi*.

10.- BIBLIOTECA

Leais ao principio republicano que facía das bibliotecas centros dinamizadores da cultura e do saber, convertémonos no principal motor da vida do centro. A Biblioteca elaborou o PDI, dinamizou e coordinou todo o proceso, respondendo así ao establecido na presente convocatoria:

- Facilitando fontes de información e adquirindo obras de consulta segundo as necesidades do proxecto.
- [Converténdose nun espazo expositivo](#)
- Exercendo un papel clave na difusión e visibilidade das diferentes propostas, a través das súas propias redes sociais e plataformas dixitais.
- Achegando ao alumnado fontes, espazo físico, e infraestrutura para os labores de investigación.
- Promovendo a formación, tanto para o alumnado como para o profesorado.
- [Elaborando materiais para o uso das fontes informativas e do traballo documental.](#)

Consideramos que grazas a este PDI, a biblioteca do IES Xelmírez I gañou unha indiscutible centralidade no proceso de aprendizaxe do noso alumnado.